

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvántervek és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számítattanak.

Nyilvánter polttóra 50 fillér.

Feloldó szerkesztő: ZRINYI KÁROLY.	Főszerkesztő: MARGITAI JÓZSEF.	Kiadó és lejtulajdonos: STRAUSZ SÁNDOR.
--	--	---

Az új hadiszintér.

Az antántat katonai erőinek elégtelen volta és nyilvánvaló kimerülése már régóta arra kényszeríti, hogy új szövetségeket keressen, akiknek az lenne a feladatuk, hogy friss hadseregeket állítsanak az antánt szolgálataiba. Ellenségeink e tekintetben legvéresebb reményeiket a régi balkán blokk feltámasztásába vetették, hiszen ezt a blokkot annak idején Oroszország a központi hatalmak leverése céljából kovácsolta össze. Hosszú élete nem volt, a második balkán-háboru hamarosan szétforgácsolta.

Az antánt diplomáciája hónapok óta fűt-fát megmozgatott, hogy Bulgáriát — a bukaresti békekötéssel ért megaláztatása dacára — halálös ejtenségével: Szerbiával kiegészítje és a főbbi balkán-állam bevonásával az antántot szolgáló szövetséget hozzon létre, mely milliós hadsereget adott volna neki, hogy ezzel előbb Konstantinápolyt, majd pedig a központi hatalmakat legyőzze.

Bulgária azonban nem állt kötének; csak rövid idő választotta el 1913 ban szerzett tapasztalataitól, melyeket el nem felejtett; semmiféle ígérettől, biztatástól vagy fenyegetéstől sem tántorította magát el attól az iránytól, amelynek követésétől régi ideáljainak megvalósítását reméli. Minthogy azonfelül Románia és Görögország — az antánt számításait kereszelve — semlegeségüket továbbra is megőrzik, az antánt immár abba a szomorú helyzetbe került, hogy friss hadseregek segítségével helyett újabb, erős ellenséggel áll szemben, vagyis az antánt hadseregei, ahelyett, hogy a Balkánon segítők

társakra tettek volna szert, még nekik kell segítségére sietniük az észak felől a magyar-osztrák és német, kelet felől pedig a bolgár hadseregek által fenyegetett Szerbiának. Az új balkán-háboru tehát politikai és stratégiai szempontból nem valami fényes kilátásokkal kecsegteti az antántot.

Ha az antántcsapatoknak a Balkánon történő partraszállását más harcivivott győzelmei előzték volna meg és katonai főlény tudata lelkesíthetné csapatait, úgy az ellenség győzelmi reményeitől a szubjektív jogsultságot — a kedvezőtlen stratégiai előfeltetelek dacára — sem lehetne megtagadni. A lényeges viszonyok azonban homlokegyenest ellenkeznek azzal a kilátással, hogy ellenségeink győzhetnének.

Szalónkin és Valonán át nem büszke győzők vonulnak Szerbia segítségére, hanem oly csapatok, melyek, bár nehéz harcokon estek át, a sok véres harcok egyikét sem hagyták el a győzelem lélekemelő tudatával. Az antánt hadseregei sehohsem értek el valamirevaló sikert, minden hadiszintéren súlyos vereséget szenvedtek, szűgyenletes kudarcot vallottak és az antánt hadvezérei nem azért helyezik most a háboru sulypontját a balkán félszigetre, hogy újabb diadalokat arassanak, hanem abban a reményben, hogy a szenvedett vereségeket ki köszörülhetik. Ki akarják kerülni a többi nagy hadiszintereket, melyek leküzdhetetlen nehézségeket gördítenek elükük; kísérletezni akarnak egy újabb, nekik könnyebbnek tetsző támadási irányban, de éppen ezzel elárulják gyengeségüket, ami már a kísérlet megkezdésekor csuffá teszi az abba vetett reményeket.

Egészen mások és sokkal biztatóbbak

a központi hatalmak és szövetségeseik kilátásai. Csapatukat nem azért küldik az új harctérre, hogy elvonják őket a reménytelen küzdelmek színtereiről, nem is állanak ujonnan, hevenyészve kiképzett katonákból, hanem győzelemhez szokott hősből, kik számtalan ütközetben megedzettek és tántoríthatlan bizalommal követik a dicsőség babérraival koszorozott vezéreiket.

Ez az új balkán-háboru, melyet a hatalmas magyar osztrák és német hadseregeknek a Dunán, Száván és Drinán való átkelése, majd Belgrád gyors bevételre vezetett be, nem — mint az ellenségnél — a stratégiai és taktikai tervek felforgatásából folyó kényszerű vállalkozás, nem kétségbeesett kísérlet, hogy a már elveszletnek bizonyuló jószámt talán mégis meg nyerhelik, hanem fegyveres ténye annak a céltudatos harcokésztségnek, hogy a többi harctereken kivivott győzelmekhez újabb, épp oly fényes és most már döntő győzelmeket csatoljanak és ezekkel végre is kiküzdjék az el nem maradtat diadalmat és vele a tartós békét.

Közgazdaságunk jövőndő alakulása.

Közgazdaságunk egyes ágaira három különféle módon hat a háboru: egy részük szenved a háboru alatt, másik részének jövőndőmezősége nem mutat lényeges eltérést az előzővel szemben, végül pedig egy része a háboru által nagyobb haszonhoz jutott, különösen hadseregszállítások révén.

Általában véve csak természetes, hogy a nagy költségeket igénylő háboru, mely egyuttal nagy munkaerőt is von el, közgazdaságunkat időlegesen érzékenyen megviseli.

Erőd Annus.

Írta: Derl.

Tátrai nyaralásomkor feltűnt egy leány, aki a társaság lelke volt. 16 éves koromban, az emberismeret kezdetén, kíváncsi szemekkel kutattam az emberek lelkében, szinte tanulmányoztam őket.

Az említett leány neve Erőd Annus, aki módeletet érdekelt. Barátságot kötött velem, dacára a 6 év körüli önbőségnek.

Annus, a nyaralók kedvence volt; körje se reglettek, éltető eleme az egész társaságnak s ő a felsőbb tudatával állta meg helyét. Nemcsak a férfiak, de még a nők is rajongtak utána, oly kedves, bájos modoru, szeretetreméltó leány volt. Az ő kijelentései voltak a mérvadók s ha dönteni vagy választani kellett, ő vetette el a kockát, ő határozott.

Imponált és szeretett.

Ellenségei nem is voltak, mert nem is lehettek. Okosan viselkedett, úgy, hogy még a szigoru mamák sem találhattak rajt kifogásolni valót: sőt kérték, vegye társaságába leányait, hadd tanuljanak valamit tőle. És ő természetesen találta a hódolatot, amellyel körülvetett s kedves modorával mind több és több rajongóra talált. — Tökéletesnek láttak.

Annus szeretett s engem tett meg egyetlen

bizalmasának. A barátság mély és őszinte volt köztünk s mégis volt lényében valami, amit nem tudtam felfogni, ami ezért gyakran idegen-szerűvé tette. Szerettem volna lelkének legrejtettebb zugába is betekinteni, hogy kismérmem és teljesen megértsem.

Az elmúlt lelkiéletét nem ismertem, pedig nagyon érdekelt volna egy egyéni, mint általános emberismeret szempontjából is. — En még gyerek voltam, nem kérdezősködhöttem. — Egyszer mégis megtudhattam lényének kulcsát.

Dicsértem jó természetét, amellyel oly könnyen boldogul a világon. Erre ilyesmit válaszolt: — »Ne gondolja, hogy mindig ilyen voltam. Ezt a kedélyességet, felületességet csak később szereztem; mint bakus nagyon komoly, mélyen gondolkodó, szigoruan itélkező voltam.

Alapjában már 15 éves koromban ismertem az embert, csak hogy más felfogás szerint bíráltam az egyént. A magam nézete ellenkezett a világgal s ugy éreztem, soha se leszek boldog a mai emberek között. Pedig én boldog akarok lenni!!

Nagyon ideálisan gondolkodtam, szerettem a nemeset és a szépet — elhagytam a föld salakját. — Bennem élt az eszményi ember s szerettem volna, ha mindenki jó, korrekt jellemű és nyílt szívű. Gyűlöltöm a kétségbeeskedést, elítéltem, akiben hiányzott a lelki erő az őszinteséghez. Akkor még gyávának tartottam, ha valaki nem

mondta ki nyíltan érzelmeit, amikor minden ideg-szállal szeretne volna. Inkább hallgat és szenved, rosszul értelmezett büszkeségből gyötördik és gyötör, de — hallgat.

Hallgat, amikor beszélni szeretne — különben — gyakran csak szaporítja a szót, eltársalog órákat él érdek nélkül, üres dolgokon, úgy hogy végül önmagától kérdi — mi is volt ez?!

No, de az ilyen csevegést nem vettem soha rossz néven; szüksége van az embernek kis üdülésre, szórakozásra, változatosságra, már az intelligencia is megkivánja ezt.

Csak azt nem tudtam sokáig megérteni, miért könnyelműek az emberek, miért csapják be egymást minden tekintetben? Mi örömtől és boldogságot találnak abban, ha azt a másikat megkínózzák, bolondnak tartják? — Hisz az egész világ szenved az őszintetlenség átká alatt és még sem segítenek »önmagukon! Talán azért, mert »másoknak« is segítenek vele, vagy félnek az igaztól?!

En sohasem leszek ilyen — tettem fel magamban s kerestem embert, aki szintén így gondolkodna. Hogy nem találtam, ugye, az természetes?! Fedhetetlen jellemű, nyílt szívű, jó érzésű embert akartam barátul, — erre tettem fel egész éneimet. Hazárdiroztam. Vesztettem.

Beláttam, hogy ez nem lehet így tovább, nem szabad az emberektől sokat kívánnom, sőt

Arról ma még kora lenne beszélni, minő közvetett hatása lesz a háborúnak közgazdaságunk további fejlődésére, de az már ma is kétségtelennek látszik, hogy mindjárt a háboru befejezése után az előbbinél nagyobb nélkülendőséssel kell felvennünk közgazdasági tevékenységünket és ehhez már ma meg kell tenni minden szükséges előkészületet.

A béke beállta után szükséges lesz, hogy közgazdaságunk egész komplexumát reformálás alá fogjuk, sőt valószínű, hogy a térkép megváltozása és az újonnan költendő kereskedelmi szerződés az eddigtil meglegelősen eltérő, sőt talán teljesen új irányt fognak szabni közgazdasági tevékenységünknek.

Az intenzív közgazdasági tevékenység sikeres kifejlesztéséhez előreláthatólag minden közgazdasági ágazatban emberhiány fog mutatkozni. Munkabíró fiaink egy részét elvesztettük, egy másik része rokkant lett. Utóbbiak közül akadnak ugyan, kiket hasznos közgazdasági munkához alkalmazni lehet és ez hazafias kötelességünk is, de ezeknek munkatejesítménye alig fogja elérni azt az átlagot, melyet épp annyi teljesen ép és egészséges munkástól megkövetelhetünk. Mindent összevetve tehát, a háboru után következő egy-két évre — vagyis mindaddig, míg fiatalabb munkásnemzedékkel nem szaporodnak a régebbiek — gondoskodni kell a munkáshiány pótlásáról.

E kérdés megoldásánál tekintetünk a tengeren túlra fordul, hová béke idején annyi vérünk szakadt. Amerika jobb keresethez juttatta őket és ezért — leküzdve honvágyukat — seregeltül vándoroltak ki oda. A háboru után azonban a munkáshiány miatt nálunk is nagyobb lesz a kereset és így meg van adva a módja annak, hogy a kivándoroltak itthon is boldogulhasanak. Még pedig biztosabban, mint odakünn, a hol a közgazdasági fluktuációk arányában a munkásviszonyok is nagy hullámzásoknak voltak alávetve, elannyira, hogy az utóbbi években gyakran előfordult, hogy Amerikába vetődött munkásaink ott munkálmakat nem találtak. A politikai viszonyok a háboru alatt pedig ugyancsak elkeserítették életüket. Lehet mondani, hogy Amerikában

ma igen gyér a munkaalkalom, éppen csak az ellenünk munciót készítő gyárakban folyik és fokozódott az üzem. Ezekbe nem ilyen vesznek fel magyar munkást, de az oda nem is kívánczik.

A béke idejére való készülődés munkaprogramjába ezek szerint mulhatatlannul fel kell venni a kivándoroltak hazahozatalának kérdését. Hazafias és közgazdasági szempontok egyaránt utalnak erre. Gondoskodni kell már most továbbá arról is, hogy a munkáskereset és a megélhetési viszonyok állandóan kielégítők legyenek, nehogy a visszahívottak és szívesen visszatérők bármikor újból ki legyenek téve az amerikai magasabb munkabérek csábításának.

Lehet, hogy a háboru így azzal az áldással fog járni, hogy az évtizedek óta tesztünkön rágódó birt: a kivándorlást végleg meg fogja szüntetni.

K Ü L Ö N F É L É K.

A menetszázad.

*A sapkamon nemzeti szalag
Mellétűzve szép piros virág.
Körötem ének, vig kacagás
Raggyó puskacsón cserfűg.*

*Szó! a katonadal szülőről...
Elhagytak kicsi, fehér házat
Féhr házban hitvest, gyermeket.
És nem sir... dalol a menetszázad.*

*Én nem dalolok vig nótákat
Nem kellnek énnekem a dalok
Az én lelkem nem itt van... máshol
Valahol messze, máshol andalog.*

*Ott jár a távoli harcmezőn
Ahol vad utközet, harc zajlik
Hol erdőn, zöld mezőn, kek folyón
Puskazaj, ágyúdorjey halik.*

*Hol a halk, susogó est' szellőt
Golyók futyulása vágja fel,
A dalos madarat bőszt lárma
Vad csatakiáltás üzi el.*

*És ahol a halál dicsősége
Elesni hősen a harcmezőn
Repálni búsokén az ég felé
Találkozni égi menegzőn...*

*De mi e zökkenés, éles fatty?...
Lenn csókot, virágot dobálnak.
Hangzik a Rákóczi-induló.
A vonat zakatol... és benne
Köztük én, dalol a menetszázad.*

1915. szept. 22.

Fenyves Dániel.

még azt a keveset se, ami pedig — úgy gondoltam — boldogságomhoz feltétlen szükséges.

Ekkor megszállott a kételkedés, majd a tagadás démona. Már az igaz, mely és tartós érzelmben sem tudtam hinni. Rettenetes lelki küzdelemnek kellett átessenem; választanom kellett. Sajnáltam a régi, becsületes, ideális enemet, aki mindig oly jóhiszemű és nyílt volt: viszont beláttam, hogy ilyen nem maradhatok. Egyrészt nagyon elhagyott lennék, ha megmaradok feltéve sem mellett; másrészt, előbb-utóbb beállana a kényszer a megváltozásra és inkább most változom, a saját akaratomtól, mint később, amikor a sok keserű csalódás felemészette életenergiám s már csak bál lesznek. Pedig semmi kedvem se volt soha bábdórra, öntudat nélkül élni.

Választottam — megváltoztam. Vidám és kacagó, lettem, kedvességem elragadtat és tudok uralkodni. Nem kívánok senkitől sokat, úgy veszem az embereket, amilyenek — meglegelősen felelősen. A kellő tiszteletet megkapom, szeretnek — és —

Arra a kérdésemre, elérte-e a célt, amelynek jegyében megváltozott — boldog-e? — nem válaszolt. Hosszu ideig esendes maradt. Láthatólag küzdött magával. Majd nagyon egyszerű hangon így szólt:

— Hallom, hívnak, kezdődik a tennisz, menjünk.

— A közös címer és jelvénykérdés

megoldása. A hivatalos lap október 12-iki száma királyi kéziratokat tartalmaz, melyek nagyjelentőségű közjogi kérdésnek, a címer- és jelvénykérdésnek megoldását foglalják magukban. A probléma megoldása úgy történik, ahogyan az a dualizmusnak és abban Magyarország önálló államiságának megfelel. A kélfejú sas és feketesárga szín jövőben az osztrák császárság színboluma lesz s mellette teljes paritással érvényesül a magyar címer és a nemzeti szín. A két címeret öfélése házi címerre köti össze. A korrek közjogi megoldás öfélése királyi kéziratának értelmében úgy a közös külképviseletnél, mint a közös hadsereg zászlajában s a haditengerészetnél is érvényesülni fog. A címer- és jelvénykérdésnek évtizedek óta vajdó megoldása a háború izgalmi közepette is jóleső érzést fog kelteni országszerte és tanuskodik arról is, hogy öfélése bölcsesége rendületlenül dualisztikus államformában és ennek keretében a magyar nemzet érvényesülésében látja a monarchia boldogulásának alapját. Ezzel egyidejűleg a magyar címer is új formát kapott, amennyiben a társor-

szágok mellé Bosznia Hercegovina címere is beleilleszkedik a magyar szent korona országainak egyesített címerébe.

— **Uj iskola.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter elhatározta, hogy Drávavarsárhelyen az állami iskolát hét tanteelemmel és igazgatói lakással újrapépített.

— **Köszönetnyilvánítás.** A csáktornyai izraelita önégylet részére Mózes Sándorné 20 K-át adományozott, melyért hálás köszönetet mond Wollák Rezsóné elnök.

— **Köszönetnyilvánítás.** A vöröskereszt egylet csáktornyai fiókja által a vasuti állomáson berendezett üdítő állomásán elhelyezett gyűjtő perselyekben 65 K 25 fillér találtatott és vételeztetett be az egyesület pénztárába Özv. Tersztenyák Bódogné pedig 600 darab cigarettát ajándékozott. Fogadják a szíves adakozót az egylet elnökének nyilvános köszönetét.

— **Vármegyei gyűlés.** Zalavármegye törvényhatósága f. hó 19-én d. e. 10 órakor rendkívüli közgyűlést, ezt megelőzőleg d. e. fél 10 órakor az állandó választmányi gyűlést tart. A gyűlés megtartását a vármegyei alkalmazottaknak nyújtandó rendkívüli segély megszavazása, a liszt kiszolgáltatási rendszerének megállapítása, a 3-ik hadkölcson jegyzése, végül a tűzifa szükséglet biztosítása teszi szükségessé.

— **Népesedési statisztika.** Születtek: Bratinscsák Mára, Balossa Lajos, Tóth Stefánia, Karancsy Irma, Reiter Miklós, Dömötör István, Weisz Dénes, Galambos Etelka, Kumi Jolán. — Meghaltak: özv. Kupka Jánosné (82 é), Zsifkovics Ferenc (83 é), Meszarics Márk (6 é), Stingl Lujza (30 é), Zsiganec Pál (7 h), Karancsy Irma (18 é), Huszár Zsuzsanna (5 é), Kelemen Ferenc (50 é) — Házasságot kötöttek: dr. Krupay József és Valcsy Otília.

— **Megszűnt hadimenetrend.** Újabb intézkedés szerint a hadimenetrendet a barcsécsi vonalon is megszüntették s a rendes menetrend arra ismét életbe lépett.

— **Állandó mozi.** A Rákóczi-utcai állandó mozgószínház mai előadások programja: Hadi hiradó (szenczációs harctéri felvételek); Széttört bilincsek (dráma 3 felv.); Hanni Weiss mint csibész, az évad legmulatságosabb vígjátéka (3 felv.) Az előadások kezdete d. u. 5 este 8 órakor. Pályoly (5 üléses) 5 K.

— **Eladó virágok.** Oleánderek, fikuszok s egyéb jól gondozott szobai virágok a tanítóképző intézetben eladottnak. Bővebbet az igazgatóságnál.

— **A háború.** A világháború dicsőséges forduló ponthoz jutott. Megkezdődött a Szerbia elleni offenzíva, mely az antántra nézve, úgy látszik, a véget jelenti. Az antán minden törekvése, hogy a balkán államokat a maga részére megnyerje, teljes csődöt mondott. Görögország és Románia semlegesek maradnak, legalább egy ideig, Bulgária pedig már meg is kezdte a háborút Szerbia ellen. A szövetszített német és magyar osztrák hadsereg pedig Mackensen, Kövess és Gallwitz tábornokok vezérlete alatt október 6-án a Drina torkolata és a Vaskapu közötti, körülbelül 400 km.-nyire nyúló vonalon, 12 helyen átlépte a Szávát és Dunát s megkezdte az írtó hadjáratot a szerbek ellen. A nagy arányaiban megdöbbentő, bámulatosan egybevágó, gondosan előkészített s majdnem 12 napig tartó tűzészégi harcral bevezetett támadással szemben a különben vitéz szerbek teljesen tehetetlenek —

Ugy hogy Belgrád város 2 napi ostrom és borzasztó utcai harc után október 9-én birtokunkba esett. Attól fogva a szerbek az egész vonalon visszavonulnak. Hős csapatunk pedig az utba eső nevezetesebb pontokat egymásután birtokukba veszik. Eddig Belgrádon kívül Szemendriát, Obrenovácot, Sabácot, a boszniai határ felé eső Krupanjet s Orsovával szemben Tekiát foglalták el. Most Pozsarovácon van a sor, amelynek majdnem összes elsáncolt hadállásait máris birtokunkba vetjük. A szerbeknél nagy a kapkodás emiatt, mit fokoz a bolgárok támadása, akik Nis felé a Timok völgyébe törtek, hogy a szövetséges seregekkel összeköttetést kapjanak. A törökök is akcióbá léptek s a bolgárokat hadiműveleikben 2 hadtesttel támogatják. Ezzel szemben szinte eltörpül az antánt akciója, mellyel Salonikiban s egyéb kikötőkben a seregek partra szállításával még csak kísérletezik. Annyival is inkább, mert az egyetlen vasutat, melyen katonák befelé szállíthatnák, a komitácsi légerőpítették, minek következtében a csapatszállítás óriási nehézségekkel jár. — Hasonlóképpen meddő a többi harcok is a kísérletek. Az oroszok, míg Tarnopolnál nagy vereséget szenvedtek, Dünaburg feladásával is foglalkoznak. Nem is tehetnek okosabban, miután Hindenburg már 5 km-nyire Dünaburg előtt áll. — Az olaszok is nagy vereséget szenvedtek a doberdói fensíkon. Seregeink visszaszorították őket s egy-néhány lövészárkukat elfoglalták. — A német Zeppelinek pedig az alatt Londont ostromolják s nagy pusztításokat visznek végbe az angolok feyver-, ágyu- s municó gyáraiban s egyéb hadi bázisaiban. — Nem csoda tehát, hogy Delcasse francia külügyminiszter lemondott, Greyt az utbó félre akarják tolni s hogy Petár le akar mondani trónjáról. Még Cadorna is annyira elkedvetlenedett, hogy szintén lemondással fenyegetőzik. Mind oly szíptomák, melyek a leg-szebb kilátásokkal biztatnak.

A háztartási fémárgyak rekvirálása. A honvédelmi miniszter rendelete szerint a háztartásban használt nakkal-, réz-, tombak- és bronzárgyakat november 30 tól kezdve rekvirálni fogják. Hogy a rendeletet már most kibocsátották, holott a hadicélokra való igénybevétel csak november 30-án kezdődik, annak az a célja, hogy megóvja a közönséget a rekvirálási eljárás kellemetlenségeitől és módot adjanak rá mindenkinek, hogy ezeket a rekvirálás alá eső fémárgyait szabad kézből eladhasssa a Fémközpontról részvényláraságnak, amely a hadsereg részére szükséges fémek bevásárlásával meg van bízva. Ez a társaság az egész országban szétágazó szervezetet létesített vidéki vaske- reskedők között a fémek összevásárlására. Csáktornyára és vidékére nézve a központ megbízottja Rosenberg Rezső csáktornyai vaske- reskedő, akinek a nyert felhatalmazás alapján joga van a rendelkezésben részletezett fémárgyakat, az ugyanott megállapított leg- magasabb áron megvenni azoktól, akik a rekvirálás kényelmetlenségeit ki akarják ke- rülni és november 30-ig önként felajánlják megvételre a fémből készült háztartási cik- keiket. A rendelet értelmében hadicélokra beszo- gáltatandók: 1. lövő üstök, fazekak, lábosok, serpenyők, kannák, sütoformák stb. hűtők, tálak, tálcák, gyertyatartók vörösréz- ből. 2. az előbbi tárgyak tiszta nikkelből. 3. mozsarak, mozsártörök, öntött sárgaréz gyertyatartók, vasalók, tálcák sárgaréz- ből;

4. mosóüstök, vízmelegítők, egyszerű vizlar- tók, fürdőkadák, vörösrézből. 5. gyümölcs befűző üstök vörösrézből és sárgaréz- ből. 6 egyszerű parázstartók és kályhaelőle- tek vörösrézből, sárgaréz- ből és tombakból. 7. fél- kilogrammos és ennél nehezebb sárgaréz súlyok; 8 egyszerű függőnyrudak és tartók, szőnyeg, foggantyú- és védőrudak sárgaréz- ből, amennyiben könnyen leszerelhetők. A honvédelmi miniszter rendelete egyúttal meg- állapítja azokat a lértési árakat is, miket a hadicélokra igénybe vett fémárgyakért fizet- nek az átvétel alkalmával.

A 40—42 éves népfelkelők és az önkéntesek újabb behívása. A honvédelmi miniszter október 11-én kelt rendeletével újabb bevonulási hirdetményt tett közzé, mely szerint az 1873., 1874. és 1875 év- ben született és a népfelkelési szemlén al- kalmassnak talált népfelkelők — amennyiben névszerint fölmentve nincsenek — novem- ber 3-án a népfelkelési igazolványon kü- n- tetett kiegészítő parancsnoksághoz tényleges szolgálatra bevonulni tartoznak. Ugyanakkor tartoznak bevonulni az 1872., 1873., 1874 évbeli és fiatalabb korosztályú A) alosztályú (katonailag kiképzett) népfelkelők is, akik egyezben már behívtak és bevonultak, de szabadságotlaltak. Ezek a tartózkodási he- lyükhöz legközelebb eső honvéd pótzászló aljhoz tartoznak bevonulni. Az 1873., 1874. és 1875. évbeli születésű és a szemlén al- kalmassnak talált, valamint a még be nem vonult és föl nem mentett A) alosztályú népfelkelők közül azon hivatalos gőz- vagy motoreke-gépészeknek és fűtőknek tényleges szolgálatra való bevonulása, akik így gépek- nél tényleg alkalmazva vannak, a községi előjárásnál személyesen előterjesztendő kérelmükre az illetékes kiegészítő paranc- snokság által 1915 november 30-ig elhalasz- tatik. Végül mindazok, kik önkéntes belépés folytán a honvédségbe vagy a közös hadse- regbe (akár mint egyévi önkéntesek is) már besoroztattak, tekintet nélkül arra, hogy mely születési évfolyamba tartoznak, tényleges szolgálatra szintén november 3-án tartoznak bevonulni. Megjegyzendő, hogy mindazok a népfelkelők, akiknek igazolványi lapjuk szer- int Ujvidékre kellett bevonulni, ha a közös honvédséghez tartoznak: Pécs-re, ha pedig a honvédséghez tartoznak: Szabadkára vonul- nak be.

Az iskolák a háború beteg árváirért. A beteg gyermekekről való gondoskodás fon- tos ügyét szolgálja a Zsófia Országos Gyer- mekszanatórium Egyesület, amely a háború szerencsétlen beteg árvái részére Siófok és Balatonvilágos között Balatonszabadin egy 200 ágyas gyermekszanatóriumot épít. Azon- kívül a mártírhalált halt Hohenberg Zsófia hercegasszony nevére egy gyermekvédelmi alapot kíván létesíteni és ennek érdekében fordul a magyar nemzet gyermekeihez, kérve azok segítségét. Jankovich Béla vallás- és közoktatásügyi Miniszter engedélyt adott arra, hogy a tanulóifjúság a gyermekszanató- rium érdekében gyűjtést eszközöshessen. Rákosi Jenő gyönyörű szózáttal fordult most a tanulóifjúsághoz, hogy néhány fillérrel e nagy és szent czélok elősegítéséhez hozzá- járuljanak. — A gyűjtéshez szolgáló iveauk a tanintézetek tanárai és tanítóiól lehet át- venni és ugyancsak az iskolákhoz kell a begyűjtött összeget átszolgáltatni. Minden fillér, mellyel a gyermekszanatóriumot szol- gálja, örömet és áldást fog fakasztani, mert nincs a világon irgalmasság szebb és meg-

hatóbb, mint amely a szegény beteg gyer- mekek ágya fölé hajlik.

Dr. Richter féle Anker Liniment. Capicli sompos. Ez a szer az Anker-Pain Expeller pótlá- sára szolgál, rendkívül bevált háziszor, amelyet mind fájdalomcsillapító bedörzsölés köszvény, rheu- matikus fájdalomnaknál megfűlésnél, megbélülésnél, Ischiásnál stb. a legjobb eredménnyel alkalmaz- nak. Az Anker-Liniment nagy elterjedettsége a legjobb bizonyítéka ezen szer kútnőségének, s egy házban sem szabad hiányoznia. Ezen szer különösen olyan egyéneknek ajánlatos, akik sokat tartózkodnak a szabadban akik gyakori időváltó- zásnak és így könnyen megfűlének vannak ki- téve, így például katonák, gazdászok, erdészek, vadászok, földművesek, halászok, hajósok, kivándor- lók stb. és azonkívül turistáknak megerőltető tu- rák előtt és után, egyáltalában mindenféle utazó egyéneknek, mert ez a szer gyors és biztos segít- séget nyújt. A harcúterén levő katonák számára egyáltalában nekülözhetetlen. Tábortól levélben könnyen küldhető. Kapható gyógyszerárakban, vagy közvetlen Dr. Richter »Zum Goldenen Löwen« című gyógyszerüzertől. Prág, I., Elisabetstrasse 5. Szétküldés naponta.

Tanoncok felszabadítása. A hivata- los lap mári száma közli a kormány rende- letét az iparos és kereskedőtanoncok tan- viszonyának a háború következtében szük- ségessé vált kivételes szabályozása tárgyá- ban. A rendelet szerint mindazoknak az iparos és kereskedő tanoncoknak tanidejét, akik a háború alatt katonai szolgálatra vo- nulnak be, befejezletnek kell tekinteni, ha a szerződészerű tanidőnek legalább két- harmadrésze letelt, vagy ha a tanonc e min- dségben legalább huszonegy hónapig működött.

Hadifoglyok sora. A Hadifoglyokat Gyámoltó és Tudósító Hivatal máris figyel- mettelte a közönséget, hogy az ellenséges államokban levő magyarországi illetőségű hadifogly-katonáink után való tudakozódá- sával ne forduljon a wieni Gemeinsames Zentral-Nachweisebureauhoz, hanem egyene- sen hozzá, mert a wieni testvérintézmény a Magyarországról származó érdeklődéseket is- mélt visszairányítja Budapestre. Az iroda most ismételtlen kéri a magyar közönséget, hogy hadifogly hozzátartozók után való tudako- zódásukat a magyar Vöröskereszt Hadifog- lyokat Gyámoltó és Tudósító hivatalához (Budapest, IX. Üllői ut 1.) intézzék.

I R O D A L O M.

Leányfurfang. Ezen cím alatt jelent meg egy kedves 3 felvonásos népszimű, mely hazafias tartalmánál fogva ebben a háború világban, nagyon aktuális szindarab. Polány János, vasszurányi tanító írta, akiről nielles- leg megjegyezzük, hogy a csáktornyai áll. tanítóképző-intézetben végezte tanulmányait. A sziművet különösen műkedvelők forgat- hatják nagy haszonnal, mint ahogy már nem egy helyen elő is adták és pedig nagy si- kerrel. És épen ebben rejlik nagy értéke a kis munkának, mert általa igazán értékes szindarab kerül az olvasókörök, ifjúsági egye- sülétek rendezése alkalmával a hallgat- ó közönséget élvezetes s tanulságos irányban szórakoztatni akarják. Sajnos hogy ebben a tekintetben előadható alkalmas szindara- bokban nem igen válogathatunk s ezért a Leányfurfang kétszeresen értékes könyvecské, mert hézagpótló irodalmi termék. S ezért a szindarabot melégen ajánljuk az ifjúsági egyesületeknek s olvasóköröknek, műkedve- lőknek előadás céljából. A könyv megren- delhető szerzőnél 150 K ért. A könyv tiszta jövedelmének 5%-át a szerző a háborúban megvakult katonáknak, ööl pedig a hábo- ruban elesett tanítók árváinak szánta.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imajo poslati na ime urednika v Csáktornya

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sandora
kam se predplate i obznanne pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: svaku nedelju.

Predplatna cčna je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četverti leta . . . 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznanne se poleg pogodbe i fajražunaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Saradniki:
PATAKI VIKTOR i SRÁY FERENCZ.

Izdatelj i vlastnik
STRAUSZ SANDOR.

Naši i nemški šeregi vu Srbiji.

Belgrad je opet naš. - Francuzka i englezka vojska prek Grčke ide na pomoć srbu. - Bugarska i turska vojska proti srbu, francuzu i englezu na Balkanu. - Slavno napredovanje vu Srbiji. - Na balkanu se prehititi boj. Kaj je štel Joffre. - Francuzki i englezki oficiri vu Nisu.

Kak stojimo na bojnem polju?

(M. J.) Kaj smo naprej videli i od česa smo na ovim meslu vere vnoigupat govorili, to se je vu prošlim tijeđnu dogodilo. Naši i nemški šeregi su prestupili Dunav, pak Savu i s velikom silom vdrli vu Srbiju. S tem se je opet počel rat sa Srbom, koj je ravno jedno leto dugo drhtajući moral čekati, dok red na njega dojde. S francuzom i rusom smo vre skoro gotovi, ar niti jeden nemre od njega odzete orsage, pak festunge nazaj si priskrbeti, talijan pak je tam, gde je bil, gda se je njegova vkanj lživost zeznala.

Oktobra 6-ga su naši i nemški šeregi na više městih s ladjami i po hitro napravljene vojnički mostih vdrli vu Srbiju.

Srbi su se jako branili. Osobito vu Belgradu su se hrabro vojivali, da nebi svoj glavni varaš izgubili. Dve noći i dva dni dugo su se naši i nemški vojniki vu belgradskih vucicah tukli i klali sa srbskimi vojniki. Strahovita bitka je to bila, pripovedaju, koji su tam bili, ali su srbi popustiti morali, ar su naši i nemški vojniki jakši, spametneši i hrabriši bili.

Belgrad je vu našimi rukami. Izgubila ga je srb, pak ga niti nigdar više nazad dobiti nebude. Bude brzčas i svoj čeli orsag izgubila, tak se sve kaže, ar s tolikimi šeregi se je vezda tabor od naših stranih počel, da proti tomu srb nikaj nemre napraviti. To bude bozja kastiga za onoga naroda, koj je našega kraljiča i njegovu ženu vmoriti dal, da bude svoju domovinu izgubila i bude živeti moral vu tuđjem jarmu.

Proti srbu Mackensen nemški general, kakti nadvodja vodi tabora. Ov glasoviti vodja je do vezda ruse tukel sa svojimi šeregi. Njemu pomaže med drugim general i Kövess magjarski general, koj je svojim šeregi prvi dospet vu Belgrad i našu zastavu nastavila na belgradskoga festunga.

Ali ne samo pri Belgradu, nego kak je srbska meja duga od Oršove do potoka Drine na vnoego městih su naši i nemški šeregi vdrli vu Srbiju. Tak da tiraju srbe pred sobom vu Mađvi, kre Obrenovca i kre drugih městih. Jako važni glasi budu se čuli za malo vrme iz ovog opet novog bojnog polja. Tak se vidi, da bude se tu

dokonačal ov veliki tabor. Daj Bože, da bi s čim predi srečno dokončali naši i nemški vitezji svoju veliku zadaću!

Bugar se je vre do kraja pripravila na boj, koju bude proti srbu vodil. Samo nekoliko dnevih treba, da bude navalil na svojega suseda, koj ga je vkanil. I turčin je potegel svoje šerege prama Srbiji. I on mu je još dužen.

Francuz, pak englez se žuri na pomoć Srbiji i prek Grčke zemlje s ladjami na morju dopelanimi šeregi hoće obraniti srba. Ali to bu malo hasnilo srbu. Dok ovi svoje šerege do Srbske zemlje prevoziju, dotčas bude vre srbu kraj.

Francuz, pak englez je od Dardanellah potegel svoju vojsku i poslal srbu na pomoć, ar tam nikaj nije mogel napredovati. Turčin vezda pred njega ide. Ov narod si je vre dva milijunah veliku vojsku spravil i dobro jih oboružil. Tak se vidi, da budu na Balkanu velike bitke i da bude naša, nemška, bugarska i turčinska vojska ovdje do kraja vuništala francuzke i englezke šerege, Srbiju pak iz mape izbrisala. Za tem bude mir dikturala svim našim i nemškim neprijateljem.

Grčka se je prestrašila, gda su francuzke i englezke ladje pri grčkim morju svoje vojnike dopeljale. Grk se nebi rad niti s nami, niti pak s francuzi, pak s englezi posvaditi. Gda je grčki kralj videl, da bude za njega i za njegovoga orsaga zlo, odmah je odпустиil svojega ministerepresidenta, Venezilosa, koj je s francuzom, pak s englezom držal. Kralj je protestiral pri francuzu, pak pri englezu, da prek njegovoga orsaga pelaju vojsku, na pomoć Srbiji. Možeće, da bude i on predi, ali potlam k nam i nemcom se pridružil, ar lahko, da budu drugač i na njega red došel, ako nebu izkreno s nami držal.

Rumunj je vu stiski. I on podjednom veli, da se neće zameriti niti nam, niti pak rusu, pak za to mirno čeka, koj bude drugoga prevladal? Do vezda se je vre osvedočiti mogel, da smo mi i nemci jakši. Ravno zbog toga nebude on rusu niti za čeli svet na ponoć se žuril.

Francuz i rus bi rad iz svojega orsaga iztirjal nemšku i našu vojsku. Ali njim je

zabadaava njihovo nakanenje. Naša vojska podjednom napreduje vu Ruskoj zemlji. Zadađih dvěh dnevoj smo opet 7000 rusov polovili.

Talijanu takaj tak ide. Ovi nikaj nemreju prek čez naših, na granici stojećih visokih brdinah. A med tem svaki den vnoego jih ostane med planinama, gde jih naši postrelaju. I on bi rad srbu na pomoć iti, ako bi se podulal svoje vojnike iz naše granice vkraj potegnuti, ar zna, da mu je onda kraj. To bude se s njim i pripetilo. To je sveta istina, ar ako budemo na Balkanu red napravili, onda bude talijan svoje dobit, kaj si je dobro zaslužil.

Penezi i boj.

Vu negdašnjim vremenu navadno je tak trajal boj, da neprijatelji negdi su se skup pograbil i koj je vitezkeši i jakši bil, za par vur je preobladal drugoga. Naravno i za onu vrme potrebni su bili penezi i pamet k boju, odlučno je takodjer i to bilo šteri je imel veksęga i vitezčkoga šerega, ali itak penezi na zadnje ne su tak odlučni bili vu boju, kak denes. Denes penezi tiraju boja. S vun svega kaj k boju spada, naj odlučneše je to, šteri more duže stroškom sderžati.

Dobra pelda nam je vu ovim poslu Japan, koj je ruse strahovitno kervavno zbil, pak itak nazadnje pręsen mir je moral podpisati, jerbo amerikanski i englezki bankari ne su šteri već penez posuditi, Japan pak je već ne imel. Štili su mo penezi i municija. Po glasovitih i slavnihih bitkah škiprali su japanci zubmi, itak su zato morali mir napraviti. Ne su imali drugi put, neg podpisati takov kontrakt, koj neje njim na veliki hasen bil, ali kaj su šteri, ako njim je još važneša stvar sfalila, kak je puškinprah, to pak su penezi.

Od toga pak sve za to pišemo, jerbo došlo je vrme, da opet skup moramo s kovati, sad već tretjiput, jeden nezmerno veliki kinč, ako hoćemo boja slavno zaključiti. Ali naj nišči ne misli, da orsag za to hoće opet od nas na posud imati peneze, jerbo su mo već sfalili, neg za to, da orsag puno lepšega i hasnovitešega kontrakta bude mogel diktirati neprijateljem,

kad jedanput vrme dojde i počnu se za mir pogadjati. Veren naš saveznik, Nemski orsag, minući tijeden trinajst milljardov (vu naših penezi petnajst milljard koruna) je dobio od svojih poglavarov i stanovnikov na bojne stroške. Bez pēlde stoji to. To se još nigdar na svēto nē pripetilo. Kak dugo stoji svēt, to još se nē sgodilo, da bi jedan puk takvoga kinča bil skup nanosil za svoju domovinu. Veren naš saveznik sad je već tretjiput dobio takvoga kinča od svojih ljubeznih stanovnikov. Sad je i nam zadaća, da opet pokažemo, da nē samo naši sol-dati su najvitezki na svēto, neg i vu gospodarstvenih poslov tam stojinu vu onim redu, gde i naj prveše države.

Da nas svaki dobro bude razmil i da nikaj zločestoga nebude mislil, raztolnčili budemo, da orsago posudjeni penezi, nē je samo domoljubav, aldov i naša dužnost. Istina, da je i to. To je k tomu jedan dober i izvrsten promet. Tak mislimo svi skupa, da to je opet jedna dobra misel bila od našega poglavitoga kormana, da odnas domaj hoće skup nabrati potrebne peneze za bojne stroške. Svaki bude opet priliku imel vu najbolše mesto s ranili prešparane peneze i to na najbolši interes, kakvoga nigdi nedobi. Za posudjene peneze takve akcije dobi svaki, koje su više vrēdne od najbolših bankih, ili pak od najbolše špar-kassinske knjige. Veliki interes nosiju ove akcije i navēk je moći na peneze je preobrnuti. Ove akcije orsag nam da, koj s cē lim svojim imētkom garantira nam ovu vrēdnost, s cēlom svojom moćjom i jakost-jom pazi nanje.

Neprijatelji nē su ufali svoje poglavare za to prositi. Muska k francuzu, francuz k englezu, englezi pak vu Ameriku od praga, do praga peneze fehtat. Ja i svi drugi tak mislimo, da itak je lepše i poštenese, ako bojne stroške mi iz svojih zepov moremo dati. S tēm se mi povekšavamo, jerbo nemoramo veliki interes drugim orsagom dati, da se oni stēm povekšavljaju.

Sad, kad tretjiput stojimo pred tēm, da orsaga pomoremo s našemi penezi, premisliti si moramo, da od toga visi naše domovine život i slava i ravno zvrho toga, mi smo pripravni i naše peneze pustiti vu boj, nē samo našu decu. Koj peneze da orsagu na dober interes, on još nēje Bog zna, kak vitezki čin napravil, neg svršil je jeden plemeniti čin prama onim, kojim dan, na dan na sturmu trobeniaju, dakle plemeniti čin je to prama oni krvi, koja je iz naše krvi. Koj da svoje fillere, on onim bude dal, koji tam stojuju, gde mir i boj tak dugo harcuje jeden sdrugim.

Oni penezi, koji sad opet orsagu vu ruke damo, drugi dan na kruh se preobrneju i onim dojdeju vu vusta, koji na ishodu, na zapadu, na severu i na jugu dalko od svoje domovine braniju našega orsaga. naše varase, naša sela, naše hižičke i sve blagu, najmre pak onu mestu, gde naši mili počivaju vu miru Božjem.

Od one letine, koja je letos lēpi plod donesa bogatušu tak, kak i siromaku, samo jeden mali dēl prosil domovina od nas i to nē zabadav, jerbo nam puno više nazat da, kak smo mi dali.

Lani novembra meseca prvīc su austriancani 2135 milljun koruna, drugoć letos majaša meseca 2630 milljun, svespuka 4765 milljun koruna su dali skup na bojne stroške. Vu ovim istim vremenu mi mag-

jari i horvati pak smo pervīc 1170 drugoć pak 1120, dakle sve skupa 2290 milljun koruna skup nabrali i deli na oltar domovine.

Još nēje orsag odredil to, već nam lēpe pēlde stojuju pred nami. Csernoch János kardinal i herceg primaš od svoje strani podrugji milljun, od kaptalanske strani pak je tri i pol milljun koruna podpisal. Hornig Károly vesprēmski biskup jeden milljun, vesprēmski kaptalan pak dva milljune bude dal na bojne stroške, Országos Központi H.telszövekezel pak petnajst milljunov.

Razmi se, da mi poljodelavci i sluzbeniki dalko smo od toga, da bi na milljune mogli pojedinim dati, ali to pak dobro znamo, da svaki gospodar zmore jedno, dvē ili više stotin koruna, koje sad silno nenuca i ako svaki samo tuliko bude dal, nezmermo milljunov se skup nabere. Stēm slava i dika bude naša.

Daj Bog, da ona ljubav skojom se prama domovini i prama našim vitezkim šeregom sponašamo, da skim vekuš svotu donese skup na on oltar, na kojega denes poleg svoje mogućnosti svaki mora i svakomu je dužnost alduvati.

Belgrad je naš.

Sto Jezer srba je branilo Belgrada. Belgrada su počistili od neprijatelja.

Veselo prijavo nam je poslal Höfer general oktobra 10 ga: Cesarski i kraljske čete vu Mačvabi i od Ohrenovaca na sever uspješno su napredovale. Vu Belgradu austrianski, magjarski i nemski regimenti po vucih kervave bitke su imeli, doklam su Belgrada počistili od neprijatelja, sad od Belgrada na ishod stojeće brege strēlaju. Kratka prijava je to, ali važna.

Nē samo Belgrada, neg i festunga su zavzeli i srbe vun pretirali. Kak se iz prijave vidi, vu bitki nē samo naši, neg i nemški šeregi su nazočni bili.

Ostrak-magjarske čete od sevrna su stur-male i po kervavi bitki, zavzele su Kalimegdana. Savezne čete pak su malo od zapadne strani se navatile na Belgrad i zavzele su na Terazijanu stojećega konaka. Srbi su oko Belgrada sto jezer vojnika na skupljali i tak dugo su branili Dunaj liniju, doklam su samo mogli. Naši kanoni strahovit-ten ogenj su hitali na srbske pozicije i za kratko vrme predri su srbsku liniju i tak su naši i savezni šeregi mogli prek Dunaja vdrti. S vun toga od Drine do Orsove na tristo kilometrov dugi liniji, vu više mestah su šeregi prek vode došli. Nē je to lahko delo bilo. Dunaj je tam jako široki k tomu pak deždovno vrme bilo je čēle tije dne i vode jako su se nadule. Antanj je veliko pomoć dal srbov, da braniju ovu liniju i da skim duže zaderziju naše. Nē su bili pripravni, da se to tak hitro bude pripetilo.

Na srbski kraljevski palači opet naše zastave se vijaju, koje glasiju svēto, da nē smo se još spozabali iz srbov, poleg kojih ov strahoviten boj već podrgovo leto traja. Istina, da jedenput nam je već bil vu rukah Belgrad i ostaviti smo ga morali, ali denes čisto vu drugo ime i čisto vu drugim položaju smo ga opet zavzeli.

Srbskoga fronta je Mackensen predral, koj je vojda bil ovomu novomu šeregu. Dva dobre podvodje je imel. Kövess Herman, koj je tak strahovito sbil ruse pri-

Ivangorodu i Gallvitz glasovitoga Hindenburga najbolši vojda, koj je s Hindenburgom skup tuliko slavni bitkah zadobil i koga rusi takodjer nebudo tak hitro pozabili. Mackensen, Kövess i Gallvitz vodiju sad naše i nemške šerege vu Srbiji. Kaj bude sad vu Srbiji, to naprē moremo znati, vidi se to taki od početka, za dva dana naši šeregi su već vu Srbiji bili i počistili su Belgrada. Slavni vojda Mackensen, koj je pri Gorlici predral rusku liniju i ovdj je na on plam delat. Na jedno mesto je spravil stuke i takov ogenj je pošilal na srbske pozicije i na srbske čete, da nē su mogle duže vremena se derzati, ako su nē stēlc tam poginuti. Ovdj je stalo prek stojezer srba i ako dodenemo k tomu, da ovaj šereg je najbolši bil Petar kralja, onda samo moremo znati, kakva bitka je mogla tam biti. Srbski šereg je već sprobani i vitezki se je branil, ali onoga oguja, kojega su naši stuki nanjega spuščali, nēje mogel sderzati i moral je med brege se poteći.

Vnogo plemenite krvi se je već za Belgrad pretočilo, ali nēje to zabadav bilo. Nēje to nam najvažnese, da je Belgrad i stēm Srbia propala, neg je važno to, da moremo svēto pokazati, da tam koncentramo šerege, gde hoćemo i kad hoćemo.

Antanj je tak mislil, ako Srbija započne opet boja, onda presiljeni budemo velike šerege zeti iz Ruskoja i Francuzkoga. Nēje se tak pripetilo. Nemci trdo stojuju vu Francuzkim, vu Ruskim pak već jako dalko proganjaju ruske šerege. Opet je zato nam moguće bilo, da i jednoga tretjega šerega pošlemo vu Srbiju, koj se na skoroma zišel bude sturskim i bulgarskim šeregom. Došlo je vrme, da odprti bude put od Hamburga dalko vu Aziju do Bagdada.

Počel se je jeden novi dēl ovoga kervavog boja i morebiti to bude zadnji. Mo-guće, da vu Macedoniji se bude zaključil.

Srbija je propala, ov nesrećen orsag, moramo prepoznati, vitezki se je branil, ali proti našim šeregom i našim stukom, nemo srečno vojovati, barem su francuzi i englezi najnovese i najbolše stuke i oružje nu poslali. Stojezer srba je branilo Dunaja, ali kaj je to, kak englezke novine pišeju, proti onomu pol milljuno, koj je sad vu Srbiju vdril. Antanj vu Saloniki hoće stopet-deset—dvēsto jezersoldacije navoziti, da ide Srbiji na pomoć, ali kaj bude opet to k onomu šeregu, kad se jedenput turski i bulgarski šereg s našemi skup sklopi.

Vu engleziji već tak pišeju, da Englezija na Balkanu bude zgubila Suezia i Egyptoma. Toga se najbolje boji Englezia, jerbo Egyptom hrani čēlo Engleziju.

Vu Belgrad su naši tak hitro vdrili, kak nemci lani vu Lütlich Veliko prelo su stēm napravili i vrata su sad odprta na Balkan. Belgrada nē su samo srbi branili. Vu belgradskim festungu najveški francuzki i englezki stuki su bili naperjeni, koje su englezki oficiri ravnali. Vu Belgradu dakle nē samo srbi su bili biti, neg rusi, francuzi i englezi.

Srbia zaufala se vū moćno i veliko Russiju i započela je boja. Srbia sad vu prahu se kots. Tri savezniki slavno vojujeju proti osem saveznikom. Za kratko vrme i četrti saveznik bude k nam stupil, da slavno zaključimo boja od Severnoga morja, do India Oceans.

Već sve neutralne novine tak pišeju, ako antanj i na Balkanu zgubi bitku, onda

je do kraja zgubio celoga boja, na spot i na veliki broj. Vu Francuzkim, dakle na zapadnim bojnim polju već se je prehiteli čeli boj, ravno tak, kak i vu Russiji. Odzaja je još Balkan, gde sad strahovitno velike i kervave bitke se budo započele. Ove bitke budo odlučile boja sim ali tam. Mi nēma-mo nikakvoga straha, jerbo ako smo dovezda tak slavno mogli vojovati, kad su neprijateljski, najmre pak ruski šeregi nē bili spotrti, onda i odvezda budemo. Ovoga strahovitnoga boja smo mi već zadobili.

Kronika svetnoga boja.

Denes izbilja celoga sveta pazljivost, celoga sveta oči su na Balkanu. Na francuzkim, ruskim i turskim bojnopolju istina da još trajaju velike i kervave bitke, ali važna promena nē su se tam minuci-tijedem pripetila. Kad su francuzi i englezi občinilo počeli vdirati na nemske pozicije, prvo minutu tak se je vidio, da sad se nekaj premenilo bude. Ali kad su francuzi i englezi strahovitno vno-gro krvi alduvali i nezmerno municije pofračkali pak itak su nē bili mogući svoj cilj postići, odmah je postala ova ofenziva, negdi pak se je sama od sebe porušila. Nemci tak stojuju vu francuzkim vu svojih pozicijah, kak jedna ocelnata stēna, koju nikakva moć nemore predrti.

Na ruskim bojnopolju nēga nikaj važnešega. Tam su rusi takodjer suprod vdirati, ali i tam je neprijatelj strahovitne zgbučke imel, tam takodjer gde je samo moći bilo, nē samo da su zastavili i nazat zbilili ruse, neg naprotivno nanje su se navalili i dalko pretirali i stēm lēpi uspjeh postigli.

Naravno na severnim bojnopolju velika je teškoca poleg zločestoga vremena. Poleg zločestoga vremena teško se čete vijaju sim. tam i teško trēnom za šeregi hoditi i njim zavremena municiju i stroška dopeljati. Letos je iz nenada preveć fletno došlo deždovno vrēme, svēposud je zemlja preveć premočila, vno-gro vode je, mrzle noći i negdi, negdi dokraja je zima. Razmi se, da ovu zločesto vrēme naše ravno tak zastavlja vu napredovanju, kak i neprijatelja vu pobegu.

Izdajni i hitvalni talijani takodjer vno-gro se tužuju, koji su i minuci-tijedem tam i tu probali šturmati naše, ali svigdi strahovitno kervavu su je nazat zbilili. Samo na jednim bregu su naši prek̄ petsto talijanskih mrtvih nabrojili. To pak je takov breg, za kojega je jedan brigadēros tak rekkel, da na njega od talijanske strani niti maček nemore splaziti. Talijani takodjer se tužuju na zločesto vrēme. Mi kak već to znamo talijani nēmajuu vu svojim orsagu zimu i po sobah peći, kak bi anda oni mogli sterpeti onu veliku zimu, koja sad med visokami pećinama doide ili pak je već došla. Kak bi oni mogli vu snegu i vu vihu vojovati, koji su nigdar nē snega vidli. Sad dakle nē samo naše kuglje, neg i velika zmrzlavica vno-gro mrtvih zahtēva od talijanov. Gde su oni od naših bakov, honvėdov i najmre pak od glasovitnih tirolčanov. Sad stopram znaju talijani, kaj je to boj, najmre pak, kaj je zimski boj. Moremo tak naprē znati, da talijani nigdar nebudo tak mogli sterpeti zimu, kak su naši prošlo

zimu vu Karpali, gde je i rusom to jako vu zabici bilo.

S vun svega toga, najvažneše je sad to, kaj se na Balkanu dogadja. Znamo, da Bulgaria je mobilizerala i mobilizaciju već lēpo vu najvećem redu dovršila. Ova mobilizacija jako je sbēsila naše neprijatelje. Odmah, kak su od toga glas dobili, najedenput su se počeli plašiti Bulgariju i strahovitno groziti. Kad se Bulgaria nē prebojajala od toga, rusi na svoju bradu poručili su Bulgariji, ako odmah ne dene doli oružje, onda ju za neprijatelja budo držali i navalili se budo na njo. Vu ovim vremenu i francuzi, englezi i talijani odlučili su, da velike šerege spravuju na Balkan, navaluju se na Bulgariju i branili budo s celom moćjom Srbiju.

Kak su se naši i nemski štuki oglasili na srbski granici mi smo odmah znali, da naši do kraja hoćeju račun napraviti s krovoločnom Srbijom. To pak su i naši neprijatelji čutili, kojim niti drugi nejde dobro, ako Balkana zgbuju, onda su zgbutili zadnjega tromfa vu čeli igri. Svrho toga su odlučili, da šerege spravuju na Balkan.

To pak smo već pisali, da antant samo prek̄ Grčke zemlje more na Balkan šerege spraviti, Grčka pak je neutralna. Ali kaj se oni stēm staraju? Jednostavno postale su ladje pred Saloniki i počeli su čete na breg spravlati. Venizelos je proti tomu rēč podigel, ali kakti već negdašnji prijatelj antanta, po drugom putu još je brstil. Konstantin kralj, kad je to previdel, stiral je ministerepresidenta, jerbo neće znami boja imeti. Od toga opet su se prestrašili francuzi i englezi. Odmah su prestali čete vu Grčku spravlati. Grčka pravo ima s oružjem to preprčiti. Ako bi sad Ferdinand kralj to odredil, antanta šeregi vu hudi položaj bi došli, tojest med dva ognje, jerbo od druge strani bi Bulgaria pograbila ove šerege, koji bi se nazadnje na milost morali predati.

Opet niti toga se nebi prebojajali, makar bi antant mogući bil na Balkan šerege spraviti, jerbo vu onim hipu, kad bi se ovi šeregi na Bulgariju navalili, odzaja bi došel turčin, koj sad savez ima s bulgarcom i vu takvo misalovku bi došli, odkud nebi mogli vun vuji. K tomu pak naši i nemski šeregi neprestalno vdiraju vu Srbiju i približavaju se k Mecedoniji gde se s bulgarski i turski šeregi skup budo zisli.

Nēma antant takvo moć, da bi ove šerege preobladal, koji su k tomu doma i leško je moći njim municiju i stroška voziti, antant pak samo po morju more, po onim morju, koje se vu ovim vremenu svako leto jako burka tak, da ladje ne ufaju vun iz postajališca.

Vidi se stoga, da antant nēje dobro račune napravil, kad je oči na Balkan hitil, ovdj puno grozneše bude dovršil boja, kak vu Francuzkim i Ruskim gde pak su oni bili doma i ujm je bilo leži municiju i stroška šeregom prebaviti. Antant je već na Balkanu zgubio boja.

KAJ JE NOVOGA ?

Pėsma na bojnopolju.

*Hladan vētrić diše rano pred zorom,
A ja tužen spavam sanak za gorom,
Kad se naglo v jutro rano prebudim,
V sercu velku bolest tužen ja ćutim.*

*Premišljavam ve vu sebi kaj će bit,
Jel se more moja bolest izlećit.
Koja more moje srce žalostno,
Koje bilo pred par dana veselo.*

*Tad zagledam kraj potoka ružicu,
Na obali potočnicu plavenu,
Kraj ružice vodi gladka stezica,
Po njoj seće jedna mlada đevčoka,*

*Pozdravi me: „Dobro jutro junak mlad,
Je li vodi dobro ovaj put vu rat?“ —
„Vodi dobro, al đevčoka za te ni,
Jer se tamo bije bojak krvavi.*

*Tamo stoje naši vėrni junaki,
Za dom krvcu prelejati pripravni,
Ki se bore neprestano noć i dan,
Za Kralja i Domovinu milu nam.“*

*Al đevčoka počela razlagati,
Da će ona rane njima vezati.
A koji će svoje oči zaklopit,
Da je želi v črnu zemlju sprevodit.*

*A na grobih ruže njim zasaditi.
I suzami grobe njim natopiti,
Te da bude za navėk uspomena
Svakog vėrnog magyarskoga junaka.*

*Svakom na križ lovor vēnec bu splela,
I na križ mu par rēči napisala:
„Tu počiva mladi junak magyarski,
Koj vėren bil kralju i domovini.“*

*„Koj je vėren kralju svomu bil navėk,
I povehnul, kak vu vrtu rumen cvėt,
Vėrnost, ljubav skazal je vu životu,
Častno ime ostavil je svom rodu.*

*Črna zemlja i zelena travica,
Budi njim za navėk leška posteljka,
A ti Bože! Bože vēčni njima daj
Dušam dojti gor k tebi vu vēčni raj!*

*Vu taboru. **Flecz Ernő.**
népfőlkelő.*

— *Prosimo naše poštu-vane predplatnike, naj nam vu novim fertalju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju.*

— **Slavno napredovanje vu Srbiji.** Slavno se boruju naše čete vu Srbiji, koje su skervavom bitkum zadobile Belgradu. Od stanovnikov komaj par stotin je ostalo vu varašu, vekša stran već pred jurisom je odišla nuter vu orsag. Gornji i dolnji festungi su vuništeni Dolnjoga festunga, kojega su srbi zadno vrēme jako objaćili, naši zmeški štuki su porušili. Vu onim fertalu, gde je Kalimegdan, hiže su sve sponušene. Gallwitz generala šereg pri Požarevacu napreduje. Kövess generala šereg pak od Belgrada na ishod je sturjum zavzel sve breg. Vu ovih bitkah malo srbov su polovili, jerbo srbi samo vu najhujšim položaju se predaju, neg mrtvih vu stotine leži po svaki bitki. Na Lipar bregu tri štuke su zadobili. Nemci pak su zavzeli Semendriju i proti Požarevacu tešćiju neprijatelja. Na montenegrovski granici takodjer su bile menjše bitke.

Od Belgrada na ishod nemske i magjarske čete pod zapovedjom Kövess generala predre su i drugu srbsku liniju. Okolo Drine još vruće bitke trajaju. Blizu dva tije-dne traja srbski boj i ovu vrēme zarobili su dvē jezero osemsto srbov i zadobili su dvajstisest štukov, med kojimi su devet od taborskih ladjih bili na suho spravleni. Ovi štuki su francuzki i englezki. Vidi se iz toga, da francuzi i englezi veliko pasku su imali na Belgrad, jerbo nē samo štuke i municiju su dali, neg i oficire, koji su ove

najnovese stuke ravnali. Rusi pak su Dunaja napunili s oknemi, ali niti stém su né nikaj pomogli Srbiji.

Srbi odlucili su, da tak dugo budeju branili Belgrada, doklam samo moći bude. Festunge su englezi i francuzi branili. Stanovniki su već septembra zadnje dane morali ostaviti Belgrada. Najmre pak su objacili svakojackami tvrdovinami okolo Belgrada stojeće bregu. Zadnje dane je Sandor srbski kraljić bil vu Belgradu, koj je celo komandu englezkim ofiциrom dal prek i narucil jim je, da Belgrada do zadnje kaple krvi naj braniju. Stém je kraljić odisel i neje stel svoju zadnju kaplu krvi za Belg rad alduvati.

Svét se čudi, kak smo mogući četirinaest mesecov na dveju fronti se biti i kad vu francuzkim i ruskim naj jakše offenzive tiraju proti nam, onda nastavimo jeden tretji sereg i s njim vudrimo vu Srbiju i taki prve dane ulazimo vu glavni varaš Belgrad, po tem pak taki prederemo i drugo liniju za koju su srbi i englezi tak mislili, da više mesecov ili barem više tijeđnov se budo mogli tam deržati i braniti, s jednom rečjom naše serege vu napređuvanju zastavili. Poleg toga balkanske države denes bolje deržiju s nami, kak s antantom. Naprimer jedne romanske novine tak pišeju, da svaki roman izda svoju domovinu, ako od toga samo senjati ufa, kaj bi Romania rusom na pomoć išla, jerbo Rusija je vekovečen neprijatelj Romaniji.

Na Balkanu se prehitio boj. Englezke novine pišeju, da sad se na Balkanu bude cele Europe sudbina odlucita. Ako pak i Konstantinopolja zadobimo, to niti preracunati nemoremo, kaj bude to zlameđnuvalo. Da ovoga cilja postignemo, sve moramo alduvati, kaj samo clovek more. Moramo pokazati svétu, da mi smo jakši. Barem prepoznati moramo, da smo veliko falingo napravili, kad smo stém tak dugo cekali.

Dakle antantisti pokazali budo, da su oni jakši. Lépo su to već skazali. Pol Rusije je naše, jeden veliki del Francuzkoga orsaga je nemcom vu rukah. Belgum je propal. Pri Dardanelli strahovitnoga zgubička su već imali bez nikakov hasen. Turcin ruse bije. Englezia je straho za Egiptom. Srbiju za kratko vréme vuništimo. No pak zato itak antant pokaze svétu, da je on jakši.

— **Antant proti Bulgariji.** Iz Pétervara pišeju, da antant samo onda bude pocel juriš na Bulgariju, ako jedenput bulgarski šeregi vu Macedoniju vdereju. One čete, koje su antantisti vu Saloniki navozili, da Srbiji napomoć pošleju, né su iz Dardanelle došle, neg iz Egiptoma i Malte. Talijani samo onda budo išli napomoć Srbiji, ako videti bude, da niti jedna balkanska država neće pomagati srbom. Vu Saloniki i na okrugoz rezglasili su statariuma.

— **Kaj je štel Joffre?** Nemci su napređ znali, da francuzi opet budo s velikom silom steli nemškoga fronta predrti. Znali su, da francuzi spremeni su spotrte regimente. Kad su stém gotovi bili, na široki liniji strahoviten oženju s započeli. Dan i noć su stuki tulili i strahovite granatline spuščali na nemške pozicije. Za tem su na sturmu išli. Sturma je strahovito kervava bila i stém se je zaključila, da

francuzi na hiljada mrtvih su ostavili pred nemskim frontom i nazat su se potegli vu svoje dekunge.

Da su francuzi siloma steli predrti nemski front i da su tak strahovito vnoگو krvi preljali zrok je tomu sam Joffre general, komu je cilj bil, da makar pol šerega zgubi, mora predrti nemškoga fronta i stém zapreći, da bi nemci iz ovoga bojnoga polja mogli vekšega šerega vu Srbiju poslati. Kak se vidi, antantisti i ovdii su se vkanili, jerbo nemci vu francuzkim deržiju sve svoje pozicije, makar Joffre tak vnožina krvi da prelčvali i poleg toga zato su itak još i vu Srbiju mogli poslati veliki sereg, koj znasim skup pokazal bude tak francuzom i englezom, kak i rusom, da Srbija je samo bila na svétu, neg za kratko vréme na veliko žalost antantu vuništita se bude i ov krvoločen orsag zbrisani bude iz europeiske mape

— **Započne se boj med Bulgarijum i Russium.** Bulgaria pripravno čeka, kaj se bude pripetilo. Antanta poslaniki svi su već ostavili Bulgariju i samo Savinski ruski poslanik je ostal vu glavnim varašju, jerbo poleg teškoga betega neje mogel odputovati. Korman je već osvedočen, da Russija za par vur poručila bude boja. Lehko pak se i to pripeti, da bez toga se bude pocel boj.

Bulgaria tak je pripravna i tak je složna, da nema nikakvoga straha od štere gut strani počneju na nju jurišati. Tak misliju bulgarci, da od morja bude došel prvi juriš, naprimer pri Dedeagaču, gde antantisti budo probali iz ladjih na suhu zemlju zmetati soldačiju. Srbija, doklam od antanta pomoć ne bude dobila, nikaj nemore proti Bulgariji. Svrho toga još par tijeđnov mine, doklam se na macedonskim hataru istiniti boj započne. Štuki se naj predi od morja budo zglasili.

— **Velika bitka bude okolo Belforta.** Okolo Belforta francuzi su prek stoz jezer soldačije naskupljali i sad tam jedno veliko bitku čekaju. Francuzi još pojednomma voziju čete. Nemci je pripravno čekaju i takodjer su velike serege tam skup potegli.

— **Francuzki i englezki oficiri vu Nisu.** Iz Bukaresta pišeju, da prek Saloniki više francuzkih i englezkih oficirov je došlo vu Nis, koji su iz Dardanelle došli i taki su vu Kragujevac išli. Takodjer za Srbiju vnoگو municije i više aeroplanov su sobom dopeljali.

— **Bulgarci su zbili srbe.** Pri Bjeogradu probali su srbi vu Bulgariju vdrti, da zavzemeju one pute, koji proti Sofiji vodiju. Bulgarci za jednim bregom počekali su srbe i strahovito su je nazat zbili. Više stotin srba je doli opalo. Bulgarci su sve skupa osemnajst mrtvih i trideset pležeranih imeli.

Srbi vu norosti su to napravili i stem tak rezsrđili bulgarce, da su odmah vu Srbiju vdrli i više važnih bregov počistili od neprijatelja.

Sve novine tak pišeju, da stem je Srbija sama sebi smrti sud podpisala, jerbo sad od svih stranih vdiraju nanju i za kratko vréme čisto ju doli vudriju. Srbiji već ništi ne bude mogel pomoći.

— **Pri Tarnopolu opet smo zbili ruse.** Rusi pod siloma vdiraju na naše pozicije, da stem po njihovi miseli pomoreju Srbiji i da pre siljeni budemo iz Srbije

veškoga serega vu zeti. Tak su probali i oktobra četirinaestoga. Tri stvarlinije su išle na sturmu. Nasi su je pustili tijam do drovov, ali kad su do ta došli, sprožile su se mašinpuske i na stotine mrtvih je ležalo odmah. Celi kupi su bili pred našemi šanci i samo nekojim je bilo moguće vuđiti.

Iz bojnoga polja.

*Medjimurje malo, mesto me rođeno,
Gde sam tužen zgleđnuł prvič mođro nebo.*

*Lépo Medjimurje nemrem ja zabiti,
V Muracsányi občini nit nazočen biti.*

*Prvič imam hvalit ljublenomu Bogu,
Da me je do denes občuval na svétu.*

*Morem v „Medjimurje“ denes to pisati,
Da se vrédno v Božju milosti ulati.*

*Za tem pak se spričam dragoj majki svojoj,
K tomu ženi, deci doma ostavljenjoj.*

*Poznanci naj čuju, da sem još na svétu,
I da v „Medjimurje“ pišem listek ovu.*

*Ostali poznati čujte vezda glasa,
Kaj vam dalje pišem velkomeđnog dana.*

*Nije život huđi za mladog cloveka,
Koj je v dobrom zdravju letah ledičnoga.*

*Ali nam starešim tulko težii biti,
Kajti ženu, decu nemremo zabiti.*

*Verujte mi, ja sem čisto domo zabil,
Zapoved svog kralja v glavu si zasadił.*

*Njemu hočem veren do smrti ve biti,
Tak i domovinu moram ja braniti.*

*V bojnom polju pako denes kak stojimo?
To vam ve na kratkom bude povedano.*

*Navék v ime Božje naprvo se ide,
I ta ruska vojska pred nami pogiblje.*

*Ja se samo navék v dragog Boga ufam,
Da dobimo boja, to ja sigurno znam.*

*Prez milosti Božje nije boj začeti,
Nit pak se nemore drugač dokončati.*

*Lépo Medjimurje, gde sam te ostavil? !
Preko pet mesecov nisem ti se javil.*

*Vezda vu tom šestom ovaj listek pišem,
Da sem još na svétu, hvalja Bogu! rečem.*

*I želim se Bogu na dalje moliti,
Da mi bu dopustil v Medjimurje dođti.*

*Ostala rođbina i svi mej poznati,
Boga za me molte, da ne stanem ovdii.*

*I s tem ve zapiram ovo govorenje,
Daj nam Božek svim skup dušno zveličenje!*

*Vu taboru. Andrešec János vojnik
iz Muracsányia.*

Urednikova pošta.

Sledeće pšeme smo dobili od naših čitateľah :

1.) Pšema na bojnom polju. (Vu taboru. Ficz Ernő.) Dobra je, bude izlazila. — 2.) Koji su vu boju opali. (Rackaniža. Kutnyák Márton.) Hvala! Bude za kolendar dobra. »Starček« budemo vu novine deli. — 3.) Spoznajemo, da smo krivi. (Z.) S popravkami budemo ju štampati dali. — 4.) List iz Rusko-Poljske. (Lukacsics Tomáš.) Izlazila bude s popravkami. — 5. Pozdrav iz haretčra i iz naše vadašije. (Tisica Márk vu taboru.) Obvedć pšeme budemo popravili i štampati dali.

GABONA ÁRAK/CIENA ŽITKA

MÉTERMÁZSA	1 METERCENT	K
Buza	Pšenica	36 —
Rozs	Hrz	30 —
Arpa	Jecmen	28 —
Zab	Zob	28 —
Kukorica uj	Kuruza suha	26 —
Fehér bab uj	Grah beli	40 —
Sárga bab	Grah žuti	40 —
Vegyes bab	Grah zmešen	40 —
Kendermag	Konopljeno seme	50 —
Lenmag	Len	50 —
Tökmag	Koščice	40 —
Bükköny	Grahorka	28 —

100 liter házi ital

frissítő, jóízű és szomjat oltó, csekély költséggel bárki által készíthető. Kaphatók: ananas, alma, grenadine, málna, muskotálykörte, borsosmenta, narancs, waldmeister, meggy. Sikertelenség kizárva. Ezek a házi italok nyáron behűtve és télen forralva, rum és pálinka helyett élvezhetők. Az alkatrészek ára pontos előírással együtt utánvétellel bérmentve K 450. Öt ilyen adaghoz 1 adagot ingyen adok. Gazdaságok, gyárak, nagyobb háztartások, műhelyek stb. számára megbecsülhetetlen, mert a munkás felfrissül, nem részegedik meg tőle és munkaképessége nem csökkenik. **GROLICH JÁNOS**, Anyal-drogéria Brünn 618 szám (Morvaország).

523 10—20

A világháború
—összes—

térképei

különféle kiadásban és árban kaphatók:

Fischel Fülöp
Strausz Sándor könyv- és papirkereskedésében
Csáktornyan

fájdalomcsillapító bedörzsölés

meghűlés, rheuma, hőzvény, influenza, torok, mell- és hátfájás stb. esetében

Dr. Richter-fele

Horgony - Liniment. capsici compos.

Horgony-Pain-Expeller pótléka.

Úvegeje K — 80, 140, 2—.

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Arany oroszlánhoz” címzett Dr. Richter-fele gyógyszerárban, Prága I, Kinszobterstr. 6.

Naponkénti szétkölés.

524 13—30

1305/ad. 1915.

HIRDETMÉNY.

Közhírré tesszük, hogy Drávavásárhely nagyközség tulajdonát képező

drávahidi és pusztafai korcsma tartozékaival

f. évi október 25-én d. e. 9 órakor Drávavásárhely nagyközség-házánál 1000 kor. illetve 700 kor. kikiáltási ár mellett nyilvános árverésen 1916. évi január 1-től egymásután következő 3 (három) évre bérbe fog adatni. A részletes feltételek a község-házánál betekintheők

Drávavásárhely, 1915. okt. 7.

543 1—1

Marinovits Ferenc közs. jegyző.

Prelozsnjak Antal közs. bíró.

STOCK-GOENAC MEDICINAL

SZAVATOLT
:: VALÓDI ::
BORPÁRLATCAMIS ÉS STOCK gőz-
pároló telepéből BareolaCOGNAC-GÖZFÖZ-
DE, ÁLLANDÓ HI-
VATAL. VEGYI EL-
LENÖRZÉS ALATT

612 19—55

KAPHATÓ MINDEN JOBB ÜZLETBEN!

Házeladás!

Csáktornyan egy ujonnan épült — üzletnek is megfelelő — sarokház eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

545 1—1

3/isk. 915.

Alsómihályfalvai róm. kath. iskolaszéktől.

Pályázati hirdetés!

Alsómihályfalvai róm. kath. iskolánál hadba vonult tanító helyett fél évi időtartamára helyettes kerestetik.

Fizetése a törvényben meghatározott helyettesi-díj és szabad lakás.

A pályázó lehetőleg a horvát nyelvet bírja.

Alsómihályfalva, 1915. október 11.

Kanizsai József

isk. sz. clnök.

544 1—1

Hepp Ede, pekar Csáktornya

Rákóczi-utca híza broj 18. poleg Kraljevskoga suda.

Ima takaj trgovinu od najbolše vrsti VAPNA.

Koji treba zazidanje, može ga dobiti u svako doba doma pri njemu uz najfalešu cěnu. Koji treba cěli vagon dobi vapno čisto fal. Trži cěpanoga suha bukova drva i lapora na vagu.

603 30—0